

Меморандум за разбирателство

Между

**Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (КРДОПБГДСРСБНА)
София, България**

II

**Международния център за научни сътрудници Удроу Уилсън
Вашингтон, Съединени американски щати**

За публикуването на документите на българските комунистически разузнавателни служби

С цел насърчаване на научния обмен между Република България и Съединените американски щати в областта на международните отношения и укрепване на историческите изследвания за комунистическите разузнавателни служби през периода на Студената война, Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (от тук нататък наричана Комисията) и Международният център за научни сътрудници Удроу Уилсън (от тук нататък наричан Центъра) приемат следното споразумение за съвместен проект по превръщането в електронен вид, превода и публикуването на подбрани разсекретени документи, свързани с историята на разузнавателните служби на България от колекцията на Комисията, по теми от взаимен интерес. Темите ще включват, но няма да бъдат ограничени до тук посочените, тероризъм, шпионаж, ролята на политическата полиция в условията на диктатура и способността на тоталитарната система да задуши несъгласието. Сътрудничеството между Центъра и Комисията има за цел да задълбочи познанието на обществеността за ролята на бившия апарат за сигурност в България и бившата комунистическа Европа.

Центърът, който е официалният мемориал на САЩ за президента Удроу Уилсън и е със седалище във Вашингтон, е непартийна организация, подкрепена от публични и частни фондове и се занимава с изследване на национални и световни въпроси. Центърът предоставя и поддържа неутрален форум за свободен, открит и информиран диалог. Центърът отдава почит на идеалите и мисълта на Удроу Уилсън, като осигурява връзката между света на идеите и света на политиката и спомага за развитието на проучванията, научната дейност, дискусиата и сътрудничеството сред широк спектър от хора, занимаващи се с политика и научна дейност в сферата на националните и световни въпроси.

В рамките на Центъра, Програмата за история и обществена политика (ПИОП, оттук нататък наричана „Програмата“) съсредоточава работата си върху връзката между историята и формирането на държавната политика и се стреми да способства открит, информиран и непартиен диалог по въпроси от историческа значимост. Програмата е център на активна дейност за широка мрежа от научни сътрудници, журналисти, политици, архивиста и учители, които се занимават с употребата и уроците на историята. Чрез информиран диалог. Програмата се старее да изследва уроците на историята за формирането на настоящата политика.

КРДОПБГДСРСБНА е постоянна организация, създадена със Закон за обявяването, даването на достъп до и разсекретяването на документи, отнасящи се до принадлежността на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия. Комисията се състои от 9 членове, включително председател, заместник-председател и секретар. Настоящият състав на комисията бе избран на 05.04.2007 с Решение на 40-ото Народно събрание.

Председателят на Комисията я представлява, ръководи и организира дейността ѝ. Усилията на Комисията са насочени към вземането на безпристрастни и информирани решения в съответствие със закона. Мисията на Комисията е:

1. да потвърди и обяви принадлежността към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българска народна армия на български граждани, заемали или заемащи публични длъжности, извършвали или извършващи публични дейности;
2. да създаде централизиран архив, в който да се съберат и съхранят всички документи на Държавна сигурност и на разузнавателните служби на Българска народна армия, създадени между 9-ти септември 1944 и 16-ти юли 1991;
3. да осигури свободен достъп до тези документи;
4. да бъде надежден партньор в сътрудничеството си с национални и международни институции.

С цел подпомагане мисиите на Центъра и на Комисията двете страни изразяват съгласие да си сътрудничат както следва:

Посредством взаимни консултации Комисията и Центърът ще изберат теми от общ интерес, които документите, достъпни за Комисията, могат да осветлят.

Комисията ще предостави на Центъра копия от подбраните документи по съгласуваните теми на собствени разноски. Комисията ще получи всички необходими разрешителни и съгласия от други организации в Република България, които се изискват по закон.

Центърът ще индексира всички документи и ще ги публикува на уеб страницата си на оригиналния им език. В зависимост от наличните финансови средства, Центърът ще преведе на английски подбрани документи за паралелно публикуване ма с граница а на Проекта и в *Бюлетина* на Проекта за международна история на студената война.

Комисията и Центъра се споразумяват да си сътрудничат при организирането научни конференции, които ще представят на преден план и ще способстват дискусиите на подбраните документи. Те се споразумяват да положат усилия за осигуряването на

средства за предложените работни срещи. В зависимост от наличните средства, двете организациите ще се редуват като домакини на работните срещи или трета страна, одобрена от тях страна, може да бъде домакин.

Центърът предварително ще съгласува с Комисията всяка друга употреба на подбраните документи, която не е упомената в това споразумение.

Това споразумение влиза в сила считано от датата на подписване и ще важи за 3 години. Споразумението ще се подновява автоматично за още един 3-годишен период, освен ако една от страните на споразумението не уведоми другата в предварителен срок от 6 месеца за желанието си да преустанови договора.

Адресите за кореспонденция с Комисията и с Центъра са както следва:

За Комисията:

София 1 000
ул. Врабча № 1
БЪЛГАРИЯ
До: Председателя

За Центъра:

Центъра Удроу Уилсън
Удроу Уилсън Плаза № 1
1300 Пенсилвания Авеню
Вашингтон 20004-3027
САЩ
До: Изпълнителния директор

Подписано на 21 август 2009 в Центъра Удроу Уилсън, Вашингтон

Майкъл ван Дужен
Изпълнителен директор, Международен пешър за на\чнп сътрудници Удроу Уилсън

Евтим Костадинов
Председател, Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия \